

Asia C-263/24 [Smiliev]ⁱ

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

15.4.2024

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Rayonen sad Tutrakan (Bulgaria)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

15.4.2024

Rikosasian syyttäjä:

Rayonna prokuratura Silistra, Teritorialno otdelenie Tutrakan

Syytetty:

YE

[–]

ENNAKKORATKAISUPYYNTÖ

Asia: virallisen syyteen alaista rikosta koskeva asia nro 63/2024

ERITYINEN PYYNTÖ: Euroopan unionin tuomioistuimen

työjärjestyksen 105 artiklan nojalla

[–]

Asian kannalta merkitykselliset tosiseikat ja olosuhteet ja oikeudenkäynnin kohde

I. Asianosaiset [–]

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisten todellista nimeä.

1. Syyttäjä: RAYONNA PROKURATURA SILISTRA, TERITORIALNO OTDELENIE TUTRAKAN (Silistran piirisyyttäjänvirasto, Tutrakanin toimipaikka, Bulgaria) [– –]

2. Syytetty: YE [– –]

3. Puolustusasianajaja: Peycho Yovev [– –].

II. Asian kohde

4. Syytettyä syytetään siitä, että hän syyllistyi [– –] 25.10.2023 eli vuoden kuluessa siitä, kun hänelle oli määrätty [– –] OD-MVR:n (Oblastna direktsia na Ministerstvoto na vatreshnite paboti, sisäministeriön Silistran alueellinen osasto, Bulgaria) [– –] 7.3.2023 antaman ja 4.5.2023 voimaan tulleen pöytäkirjan mukainen hallinnollinen seuraamus moottoriajoneuvon kuljettamisesta ilman ajokorttia, tähän samaan tekoon [– –], joka on rikoslain (Nakazatelen kodeks) 343c §:n 2 momentissa tarkoitettu rikkomus.

III. Asian käsittelyn vaiheet

5. Syyte nostettiin nopeutetussa menettelyssä.

6. Asia saatettiin alun perin Rayonen sad Tutrakanin (piirituomioistuin, Tutrakan, Bulgaria) käsiteltäväksi virallisen syytteen alaista rikosta koskevana asiana nro 246/2023.

7. Tuomioistuinkäsittelyn aikana todettiin, että asianomaiselle henkilölle oli aiemmin annettu kansallisissa tuomioistuimissa seuraavat tuomiot:

8. **Rayonen sad Dulovon** (piirituomioistuin, Dulovo, Bulgaria) 2.11.2023 voimaan tulleessa **ratkaisussa** [– –] todettiin, että syytetty oli 22.2.2023 syyllistynyt rikoslain 316 §:ssä, luettuna yhdessä 308 §:n 1 momentin kanssa, tarkoitettuun asiakirjarikkomukseen (väärrennetyn ajokortin käyttö). Hänet tuomittiin 18 kuukauden vapausrangaistukseen, joka pantiin täytäntöön ehdollisena rikoslain 66 §:n 1 momentin nojalla.

9. **Rayonen sad Elhovan** (piirituomioistuin, Elhovo, Bulgaria) 7.12.2023 voimaan tulleessa **ratkaisussa** [– –] todettiin, että syytetty oli 25.2.2022 syyllistynyt vielä rikoslain 343c §:n 2 momentissa tarkoitettuun rikkomukseen (ks. edellä 4 kohta). Hänet tuomittiin 10 kuukauden vapausrangaistukseen, joka pantiin täytäntöön ehdollisena rikoslain 66 §:n 1 momentin nojalla, ja sakkoon [– –].

10. **Rayonen sad Elhovan** 19.1.2024 voimaan tulleessa **ratkaisussa** [– –] todettiin, että syytetty oli 25.5.2022 syyllistynyt uudelleen rikoslain 316 §:ssä, luettuna yhdessä 308 §:n 1 momentin kanssa, tarkoitettuun asiakirjarikkomukseen (väärrennetyn ajokortin käyttö). Hänet tuomittiin 1 vuoden ja 6 kuukauden

vapausrangaistukseen, joka pantiin täytäntöön ehdollisena rikoslain 66 §:n 1 momentin nojalla.

11. Tuomioistuinkäsittelyn aikana Rayonen sad Tutrakan totesi eurooppalaisesta rekisteritietojärjestelmästä (ECRIS) saatujen tietojen perusteella, että syytetty oli tuomittu myös ulkomailla.

12. **Tribunal de police de Vilvoorden** (Vilvoorden rikkomusasioita käsittelevä alimman asteen tuomioistuin, Belgia) [– –] 3.1.2022 voimaan tullessa **ratkaisussa** [– –] **syytetyn** nimittäin todettiin syyllistyneen seuraaviin kolmeen tekoon, jotka oli tehty 14.6.2020 Zaventemissa (Belgia) ja jotka Belgian oikeudessa luokitellaan ”liikenne rikkomuksiksi” [– –]:

12.1. [– –] kuljettanut [– –] tai [– –] antanut toisen henkilön kuljettaa moottorineuvoa [– –], jota ei ole vakuutettu vahinkovastuuvakuutuksella [– –] (moottoriajoneuvoja koskevasta pakollisesta vahinkovastuuvakuutuksesta 21.11.1989 annetun lain (loi du 21 novembre 1989 relative à l’assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs) 1 §, 2 §:n 1 momentti, 20 §, 22 §:n 1 momentti ja 24, 28 ja 29 §);

12.2. [– –] kuljettanut ajoneuvoa, jota ei ole rekisteröity tai johon ei ole kiinnitetty rekisteröinnin yhteydessä annettua rekisterikilpeä (20.7.2001 annetun kuninkaan asetuksen (arrêté royal du 20 juillet 2001) 2 §:n 1 momentti ja tieliikennelain, sellaisena kuin se on yhteensovitettu 16.3.1968 annetulla kuninkaan asetuksella (loi relative à la police de la circulation routière coordonnée par l’arrêté royal du 16 mars 1968) 29 §:n 1 momentin 3 kohta ja 38 §:n 1.3 kohta);

12.3. käyttänyt ajoneuvon kuljettamisen aikana [– –] matkapuhelinta siten, että on pitänyt sitä kädessään, vaikka ajoneuvo ei ole paikallaan tai pysäköitynä (tieliikenteen valvonnasta ja yleisten teiden käytöstä 1.12.1975 annetun kuninkaan asetuksen (arrêté royal, du 1er décembre 1975, portant règlement général sur la police de la circulation et de l’usage de la voie publique) 8 §:n 4 momentti ja tieliikennelain, sellaisena kuin se on yhteensovitettu 16.3.1968 annetulla kuninkaan asetuksella, 29 §:n 1 momentin 3 kohta ja 38 §:n 1.3 momentti);

12.4. antanut toisen henkilön kuljettaa [– –] yleisillä teillä [– –] Belgiassa rekisteröityä ja katsastusvelvollisuuden alaista ajoneuvoa, jolla ei ole voimassa olevaa katsastustodistusta, sitä vastaavaa katsastusmerkkiä eikä rekisteröintitodistuksen ilmoitusosaa tai teknistä osaa tai muuta vastaavaa asiakirjaa [– –], vaikka nämä asiakirjat ovat pakollisia (moottoriajoneuvoja ja niiden perävaunuja sekä niiden osia ja turvallisuusvarusteita koskeviin teknisiin vaatimuksiin sovellettavista yleisistä säännöistä 15.3.1968 annetun kuninkaan asetuksen (arrêté royal du 15 mars 1968 portant règlement général sur les conditions techniques auxquelles doivent répondre les véhicules automobiles et leurs remorques, leurs éléments, ainsi que les accessoires de sécurité) 24 §:n 1 momentti ja 26 ja 81 § ja Teknisiä vaatimuksia, jotka jokaisen maitse tapahtuvaan kuljetukseen käytettävän ajoneuvon, sen osien sekä

turvallisuusvarusteiden on täytettävä, koskevan 21.6.1985 annetun lain (loi, du 21 juin 1985, relative aux conditions techniques auxquelles doivent répondre tout véhicule de transport par terre, ses éléments ainsi que les accessoires de sécurité) 4 §).

13. Näistä teoista määrättiin seuraavat rangaistukset:

13.1. Edellä 12.1 ja 12.2 kohdassa mainitut teot:

13.1.1. 800 euron sakko, [– –] [sakon määritystapa]; jos sakkoa ei makseta lakisääteisessä määräajassa, se korvataan 30 päivän ajokiellolla;

13.1.2. ajo-oikeuden menettäminen kaikenlaisiin ajoneuvoihin yhden kuukauden ajaksi.

13.2. Edellä 12.3 kohdassa mainittu teko:

13.2.1. 200 euron sakko [– –] [sakon määritystapa]; jos sakkoa ei makseta lakisääteisessä määräajassa, se korvataan 30 päivän ajokiellolla;

13.2.2. ajo-oikeuden menettäminen kaikenlaisiin ajoneuvoihin 15 päivän ajaksi.

13.3. Edellä 12.4 kohdassa mainittu teko: 200 euron sakko [– –] [sakon määritystapa]; jos sakkoa ei makseta lakisääteisessä määräajassa, se korvataan 3 päivän vapausrangaistuksella.

14. **Amtsgericht Prüm** (alioikeus, Prüm, Saksa) [– –] 16.9.2023 voimaan tullessa **tuomiossa** [– –] todettiin, että syytetty oli 30.6.2023 syyllistynyt ajoneuvon kuljettamiseen ilman ajokorttia tai ajo-oikeuden menettämisen jälkeen – oikeussäännöt: tieliikennelain (Straßenverkehrsgesetz) 21 §:n 1 momentin 1 kohdan 2 alakohta.

15. **Syytetylle määrättiin seuraamukseksi 50 euron sakko.**

16. Syytetty tunnusti syyllisyytensä ja asia käsiteltiin summaarisessa menettelyssä.

17. Virallisen syytteen alaista rikosta koskevassa asiassa nro 246/2023 [– –] asian käsitellyt Rayonen sad Tutrakanin jaosto, joka otti huomioon aiemmat tuomiot, totesi 15.12.2023 antamassaan tuomiossa [– –] syytetyn syylliseksi ja tuomitsi hänet ehdottomaan vapausrangaistukseen ja sakkoon.

18. Okrazhen sad [– –] Silistra (alueellinen alioikeus, Silistra, Bulgaria) [– –] kumosi tämän tuomion, palautti asian Rayonen sad Tutrakanin muussa jaostossa uudelleen käsiteltäväksi ja kehotti tätä jaostoa tutkimaan, onko belgialaisen tuomioistuimen tuomitsemilla rangaistuksilla oikeusvaikutuksia.

19. Palautettu asia on Rayonen sad Tutrakanin käsiteltävänä uudella asianumerolla, virallisen syytteen alaista rikosta koskevana asiana nro 63/2024.

20. Asian uudelleen käsittelyn aikana syytetty on tunnustanut syyllisyytensä uudelleen (hän on myöntänyt syytekirjelmässä esitetystä tosiseikkojen kuvauksessa mainitut teot kokonaisuudessaan ja antanut suostumuksensa siihen, ettei näitä tekoja enää todistella), ja asiassa vireillä oleva menettely on summaarinen menettely. Asiaa käsittelevä jaosto katsoo, että kyseessä olevasta rikosasioissa tehtävää poliisi- ja oikeudellista yhteistyötä koskevasta unionin oikeuden säännöksestä on tärkeää saada unionin tuomioistuimen tulkinta, jotta asiassa voidaan antaa oikea ratkaisu, sillä sekä belgialaisen että saksalaisen tuomion oikeusvaikutusten tunnustaminen vaikuttaa syytetylle mahdollisesti tuomittavaan rangaistukseen.

Asiaa koskeva kansallinen oikeus ja oikeuskäytäntö

21. Rikoslaki (Nakazatelen kodeks)

”8 § --

(2) Toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu lainvoimainen tuomio, joka on annettu teosta, joka on Bulgarian rikoslain mukaan rikos, on otettava huomioon jokaisessa Bulgarian tasavallassa samaa henkilöä vastaan käytävässä rikosprosessissa.

--

66 §

(1) Jos tuomioistuin määrää enintään kolmen vuoden vankeusrangaistuksen, se voi samalla määrätä, että rangaistus pannaan täytäntöön niin, että tuomittu on kolmesta viiteen vuotta ehdollisessa vapaudessa, jos henkilöä ei ole tuomittu vankeusrangaistukseen virallisen syytteen alaisesta rikoksesta ja jos tuomioistuin toteaa, ettei rangaistuksen täytäntöönpano ehdottomana ole välttämätöntä rangaistuksen tarkoituksen saavuttamiseksi eikä etenkin tuomitun käyttäytymisen korjaamiseksi.

--

78a §

(1) Tuomioistuimen on vapautettava täysi-ikäinen henkilö rikosoikeudellisesta vastuusta ja hänelle on määrättävä 1 000–5 000 [Bulgarian levin (BGN)] suuruinen sakko, jos seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:

a) [muutettu – Darzhaven vestnik (virallinen lehti, jäljempänä DV) nro 86, 2005, tullut voimaan 29.4.2006] rikoksesta voidaan tuomita, jos se on tehty tahallisesti, enintään kolme vuotta vankeutta tai muu lievempi rangaistus tai, jos se on tehty tuottamuksellisesti, enintään viisi vuotta vankeutta tai muu lievempi rangaistus;

b) tekijää ei ole tuomittu virallisen syytteen alaisesta rikoksesta eikä vapautettu rikosoikeudellisesta vastuusta tämän jakson säännösten mukaisesti;

c) rikoksesta aiheutuneet aineelliset vahingot on korvattu.

--

343c § [uusi – DV nro 50, 1995]

(1) [muutettu – DV nro 74, 2015] Henkilö, joka kuljettaa moottoriajoneuvoa ajokiellon aikana sen jälkeen, kun hänelle on määrätty seuraamus tästä samasta teosta hallinnollisessa menettelyssä, voidaan tuomita enintään 3 vuoden vapausrangaistukseen ja 200–1 000 BGN:n sakkoon.

(2) [muutettu – DV nro 74, 2015] Henkilö, joka vuoden kuluessa siitä, kun hänelle on määrätty hallinnollinen seuraamus moottoriajoneuvon kuljettamisesta ilman ajokorttia, syyllistyy tähän samaan tekoon, tuomitaan vähintään vuoden ja enintään 3 vuoden vapausrangaistukseen ja 550–1 200 BGN:n sakkoon.

--

345 §

(1) Henkilö, joka käyttää toiselle moottoriajoneuville annettua rekisterikilpeä tai muuta kuin toimivaltaisten viranomaisten antamaa rekisterikilpeä, tuomitaan enintään vuoden vapausrangaistukseen ja 500–1 000 BGN:n sakkoon.

(2) Edellä 1 momentissa säädettyä rangaistusta sovelletaan myös henkilöön, joka kuljettaa moottoriajoneuvoa, jota ei ole asianmukaisesti rekisteröity.”

22. *Rikosprosessilaki (Nakazatelno-protsesualen kodeks)*

”247 §

(1) Ensimmäisen oikeusasteen menettely pannaan vireille:

1. syyttäjän tekemällä haastehakemuksella ja
2. [–] rikoksen uhrin tekemällä syyttämispyyntöllä.”

23. *Rikosrekisterin tehtävistä ja sen toiminnan järjestämisestä 26.2.2008 annettu asetus nro 8 (Naredba n° 8 ot 26 februar 2008 g. za funktsiite i organizatsiata na deynostta na byurata za sadimost)*

”40 §

(1) Kaikki rikoslain 78a §:n nojalla tuomitut rangaistukset ja sen nojalla määrätty hallinnolliset seuraamukset merkitään rikosrekisteriin.”

Säännös tai toimi, jonka tulkintaa pyydetään

24. Euroopan unionin jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioon ottamisesta uudessa rikosprosessissa 24.7.2008 tehdyn neuvoston **puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohta:**

”1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että henkilöön kohdistuvassa rikosprosessissa samalle henkilölle toisissa jäsenvaltioissa eri tosiseikkojen perusteella annetut aiemmat tuomiot, joista on saatu tietoa keskinäiseen oikeusapuun tai rikosrekisteritietojen vaihtoon sovellettavien sopimusten mukaisesti, otetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti huomioon samassa määrin kuin vastaavat kansalliset tuomiot otetaan huomioon ja että niihin liitetään vastaavat oikeusvaikutukset kuin aiempiin kansallisiin tuomioihin.”

25. Jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä 26.2.2009 tehdyn neuvoston **puitepäätöksen 2009/315/YOS 2 artiklan a alakohta:**

”a) ’tuomiolla’ [tarkoitetaan] rikostuomioistuimen lainvoimaista päätöstä luonnollisen henkilön tuomitsemisesta rikoksesta, siltä osin kuin nämä päätökset merkitään tuomiojäsenvaltion rikosrekisteriin”.

Syvt, joiden vuoksi Rayonen sad Tutrakan katsoo, että ennakkoratkaisukysymyksiin saatava vastaus on hyödyllinen asian ratkaisemisen kannalta

26. Tässä menettelyssä kyseessä oleva teko tapahtui 25.10.2023 eli sen jälkeen, kun belgialaisen tuomioistuimen ja saksalaisen tuomioistuimen tuomioista oli tullut lainvoimaisia. Tästä syystä kyseisten tuomioistuinten tuomioita on pidettävä puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina ”aiempina tuomioina”.

27. Tässä menettelyssä nostettu syyte perustuu [– –] rikoslain 343c §:n 2 momenttiin, jossa säädetään kolmen vuoden vapausrangaistuksesta ja sakosta [– –].

28. Kyseessä olevasta rikoksesta on todettava, että lähtökohtaisesti syytetty voidaan vapauttaa rikosoikeudellisesta vastuusta ja hänelle voidaan määrätä sen sijasta hallinnollinen seuraamus rikoslain 78a §:n nojalla vain, jos häntä ei ole rikoslain 78a §:n 1 momentin b kohdan mukaisesti tuomittu virallisen syytteen alaisesta rikoksesta. Käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan rikoksen tapauksessa vapausrangaistus on myös mahdollista panna täytäntöön niin, että tuomittu on ehdollisessa vapaudessa rikoslain 66 §:n 1 momentin nojalla (eli rangaistusta ei tosiasiallisesti panna täytäntöön) vain, jos henkilöä ei ole tuomittu ”vapausrangaistukseen virallisen syytteen alaisesta rikoksesta”.

29. Näin ollen ulkomaisten tuomioiden huomioon ottaminen vaikuttaa käsiteltävässä asiassa tuomittavaan rangaistukseen, jos sellainen määrätään.

30. [–].

IV. Luetaanko ulkomaisten tuomioistuinten antamat tuomiot ”virallisen syytteen alaisista rikoksista” annettuihin tuomioihin?

31. Puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että henkilöön kohdistuvassa rikosprosessissa samalle henkilölle toisissa jäsenvaltioissa eri tosiseikkojen perusteella annetut aiemmat tuomiot, joista on saatu tietoa keskinäiseen oikeusapuun tai rikosrekisteritietojen vaihtoon sovellettavien sopimusten mukaisesti, otetaan huomioon.

32. Puitepäätöksen 2 artiklan mukaan ”tuomiolla” tarkoitetaan rikostuomioistuimen lainvoimaista päätöstä henkilön toteamisesta syylliseksi rikokseen [bulgariaksi *prestaplenie*].

33. On oletettava, että bulgariankielisessä käännöksessä on tässä kohtaa virhe, koska puitepäätöksen 2009/315/YOS [– –] 2 artiklan a alakohdan määritelmän mukaan ”tuomiolla” tarkoitetaan ”[– –] rikostuomioistuimen lainvoimaista päätöstä luonnollisen henkilön tuomitsemisesta rikoksesta [bulgariaksi *nakasuemo deyanie*, sananmukaisesti ”rangaistava teko”], siltä osin kuin nämä päätökset merkitään tuomiojäsenvaltion rikosrekisteriin”. Samaa ilmausta käytetään puitepäätöksen muissa kieliversioissa. Esim. saksankielisessä käännöksessä käytetään ilmausta ”Straftat” ja hollanninkielisessä käännöksessä ilmausta ”strafbaar feit”. Tästä syystä on katsottava, että huomioon on otettava puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti tuomiot, jotka on annettu ”rangaistavista teoista” eikä ”rikoksista”, koska jälkimmäinen on Bulgarian oikeudessa suppeampi käsite (ks. 39 kohta).

34. Useissa oikeusjärjestyksissä rangaistavien tekojen luokitus on kuitenkin erilainen. [–].

35. Saksan oikeudessa käytetään rangaistavista teoista kaksitasoista luokittelua ”Verbrechen” (rikokset) ja ”Vergehen” (rikkomukset), josta säädetään rikoslain (Strafgesetzbuch) 12 §:ssä:

”Rikokset ja rikkomukset

(1) Rikokset ovat lainvastaisia tekoja, joista tuomitaan vähintään vuoden vankeusrangaistus.

(2) Rikkomukset ovat lainvastaisia tekoja, joista tuomitaan vähintään vuotta lievempi vankeusrangaistus tai sakko.”

36. Belgian oikeudessa on puolestaan käytössä kolmitasoinen luokittelujärjestelmä, jossa rangaistavat teot jaotellaan ”rikkeisiin”, ”rikkomuksiin” ja ”rikoksiin” (rikoslain (code pénal) 1 §):

”1 §: Teko, josta on säädetty ankara rikosoikeudellinen rangaistus, on rikos.

Teko, josta on säädetty lievä rikosoikeudellinen rangaistus, on rikkomus.

Teko, josta on säädetty poliisin antama sakkorangaistus, on rike.”

37. Bulgarian oikeudessa on otettu käyttöön kaksitasoinen luokittelujärjestelmä, jonka mukaan rangaistavat teot luokitellaan seuraavasti:

37.1. rikokset ja

37.2. hallinnolliset rikkomukset.

38. Hallinnollisia rikkomuksia ei tavallisesti merkitä rikosrekisteriin, eikä niitä siten pitäisi luokitella puitepäätöksen 2009/315/YOS 2 artiklan a alakohdan mukaisiksi ”rikoksiksi” [bulgariankielisen version mukaan ”rangaistaviksi teoiksi”].

39. 26.2.2008 annetun asetuksen nro 8 40 §:n 1 momentin mukaan [– –] rikosrekisteriin merkitään paitsi rikostuomiot myös rikoslain 78a §:n nojalla määrätty hallinnolliset seuraamukset. Rikoslain 78a §:n mukaisessa menettelyssä tekijä todetaan syylliseksi rikoslain mukaiseen rikokseen, mutta hänet vapautetaan rikosoikeudellisesta vastuusta ja hänelle määrätään hallinnollinen seuraamus, jonka vaikutukset ovat erilaiset kuin rikostuomion saaneeseen henkilöön kohdistuvat vaikutukset.

40. Bulgarian lainsäätäjä on jaotellut rikokset vielä virallisen syytteen alaisiin rikoksiin ja asianomistajarikoksiin. Rikosprosessilain 247 §:n mukaan virallisen syytteen alaiset rikokset ovat rikoksia [– –], joissa syytteen nostaa syyttäjä, ja asianomistajarikokset rikoksia, joista syyte nostetaan rikoksen uhrin tuomioistuimelle esittämän syyttämispyyntöön perusteella (tässä tapauksessa uhri on syyttäjän asemassa).

41. Tämä tarkoittaa, että ensinnäkään ECRIS-järjestelmän kautta saatavien tietojen perusteella ei voida määrittää, mihin rangaistavien tekojen luokkaan aikaisemmissa tuomioissa kyseessä olevat Saksan oikeudessa ja Belgian oikeudessa vahvistetun luokituksen mukaisesti luokitellut teot kuuluvat.

42. Näin ollen ei ole mahdollista määrittää, onko tekoja, joista syytetty on tuomittu ulkomaisissa tuomioistuimissa, käsiteltävä tuomioiden tunnustamisen yhteydessä hallinnollisina rikkomuksina vai rikoksina Bulgarian oikeuden kannalta. Jos niitä käsitellään rikoksina, ei myöskään ole mahdollista määrittää, onko niitä käsiteltävä virallisen syytteen alaisina rikoksina vai asianomistajarikoksina.

43. Vaikka ECRIS-järjestelmään tallennettujen rikosrekisteriin merkittyjen tuomioiden oikeusvaikutusten katsotaan vastaavan ECRIS-järjestelmään tallennettujen Bulgarian oikeuden mukaisten ratkaisujen oikeusvaikutuksia,

ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on todettava, ettei belgialaisen tuomioistuimen [– –] ja saksalaisen tuomioistuimen antamissa tuomioissa voi olla kyse hallinnollisista rikkomuksista, koska jälkimmäisistä annettuja ratkaisuja ei Bulgarian oikeuden mukaan merkitä rikosrekisteriin. On siten oletettava, että toimivaltaisen tuomioistuimen lain (tässä tapauksessa Bulgarian lain) mukaan ne ovat joko rikostuomioita tai sitten rikoslain 78a §:n mukaisia rikosoikeudellisesta vastuusta vapauttamista koskevia päätöksiä (ks. edellä 39 kohta). Koska tuomioita ei tallenneta [– –] ECRIS-järjestelmään rikosoikeudellisesta vastuusta vapauttamista koskevinä päätöksinä (neuvoston päätöksen 2009/316/YOS, joka on jo kumottu, liitteessä B olevassa S kohdassa mainittu nimike), on pääteltävä, että kyse on rikostuomioista. Koska näissä rikosluokissa ei ole asianomistajaa, voidaan olettaa, että ne ovat virallisen syytteen alaisia rikoksia, minkä vuoksi ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa tuomittavaa rangaistusta mitattaessa ei voida soveltaa rikoslain 66 ja 78a §:ää.

44. Jos kuitenkin katsotaan, ettei ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen tarvitse olettaa, että ECRIS-järjestelmään tallennetut tuomiot vastaavat vaikutuksiltaan Bulgarian rikosrekisteriin merkittyjä tuomioita, keskusviranomaiselle on syytä esittää seuraava lisäkysymys selvennyksen saamiseksi tähän kysymykseen:

44.1. Onko tuomion antaneen jäsenvaltion rikosrekisterissä käytössä erilaisia rikosrekisteriin merkittävien rikosten luokkia (mahdolliset luokitteluperusteet – rangaistus, rikosoikeudellisen menettelyn vireillepanija, mahdollisuus kumota tuomitun rangaistuksen vaikutukset jne.)?

44.2. [– –] mihin luokkaan ECRIS-järjestelmään tallennetut aiemmat tuomiot kuuluvat?

45. Rayonen sad Tutrakanin on tällöin selvitetävä, mihin kansallisen oikeuden mukaisiin rangaistavien tekojen luokkiin ne rangaistavat teot, joista syytetty on tuomittu ulkomaisissa tuomioistuimissa, mahdollisesti kuuluvat. Käsiteltävässä asiassa tämän arvioiminen on erittäin hankalaa, sillä siihen ei ole olemassa mitään vakiintuneita kriteereitä, ja annettujen tuomioiden tunnustamisesta päätetään tapauskohtaisesti tuomioistuimen yksilöllisen harkinnan mukaan.

46. Käsiteltävässä asiassa Rayonen sad Tutrakan voi tämän arvioinnin yhteydessä todeta, että ulkomaisten tuomioistuinten tuomitsemat rangaistukset ovat hallinnollisista rikkomuksista määrättyjä rangaistuksia, ja olla tunnustamatta niitä rikoslain 66 §:n ja 78a §:n mukaisesti.

47. [– –]

48. [– –]

49. [– –]

50. [maininta siitä, että syyttäjä ja puolustaja eivät ole esittäneet mitään huomautuksia tästä kysymyksestä].

V. Onko ulkomaisten tuomioistuinten antamat tuomiot otettava huomioon, jos teko ei ole kaksoisrangaistava?

51. Rikoslain 8 §:n 2 momentin mukaan toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu tuomio voidaan ottaa huomioon vain, jos se on annettu teosta, joka on Bulgarian rikoslain mukaan rikos.

52. Puitepäätöksen 2008/675/YOS johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan tuomioistuimen ei tarvitse ottaa tuomiota huomioon, jos kansallinen tuomio ei olisi ollut mahdollinen teosta, josta aiempi tuomio on annettu.

53. Tämä tarkoittaisi, että huomioon otettaisiin vain

53.1. saksalaisen tuomioistuimen antama tuomio, koska se vastaa 343c §:ssä tarkoitettua rikostuomiota;

53.2. belgialaisen tuomioistuimen antama tuomio siltä osin kuin se koskee rekisteröimättömän ajoneuvon kuljettamista (ks. edellä 12.2 kohta), koska se vastaa rikoslain 345 §:ssä tarkoitettua rikostuomiota.

54. Muut teot eivät ole Bulgarian oikeudessa rikoksena rangaistavia tekoja. Tämä kysymys on sitäkin tärkeämpi, koska belgialaiseen tuomioon sisältyy katsastamattoman ajoneuvon kuljettamisesta tuomittu vapausrangaistus (ks. edellä 12.4 kohta). Jos tämän tuomion vaikutukset tunnustettaisiin, kyseisestä rikoksesta ei voitaisi tuomita rikoslain 66 §:n mukaista ehdollista rangaistusta.

55. [—]

56. [—]

57. [—]

58. [viittaus syyttäjän ja puolustajan argumentteihin, joiden mukaan ulkomaisten tuomioiden vaikutukset voidaan tunnustaa vain, jos niissä kyseessä olevat teot ovat Bulgarian oikeuden mukaan rangaistavia].

Ennakkoratkaisukysymykset

I. Onko Euroopan unionin jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioon ottamisesta uudessa rikosprosessissa 24.7.2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä 26.2.2009 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2009/315/YOS 2 artiklan a alakohdan kanssa, tulkittava siten, että samalle henkilölle toisissa jäsenvaltioissa annettujen aiempien tuomioiden huomioon ottaminen

tarkoittaa, että tuomioistuimen, jossa samaa henkilöä vastaan on aloitettu uusi rikosoikeudellinen menettely (täytäntöönpaneva tuomioistuin) on katsottava, että eurooppalaiseen rikosrekisteritietojärjestelmään (ECRIS) tallennetut aiemmat tuomiot, jotka on annettu toisissa jäsenvaltioissa, koskevat samoja rangaistavien tekojen luokkia, jotka on kansallisessa oikeudessa määritetty teosta aiheutuvan yleisen vaaran mukaan ja joihin kuuluvista teoista annetut tuomiot on täytäntöönpanevan tuomioistuimen jäsenvaltiossa merkittävä rikosrekisteriin? Kun käsiteltävänä on useita rangaistaviksi luokiteltuja ja täytäntöönpanevan tuomioistuimen kansallisen oikeuden mukaan rikosrekisteriin merkittäviä tekoja, joista tuomituilla rangaistuksilla on erilaiset oikeudelliset seuraukset, onko kansallisen tuomioistuimen, jossa on vireillä rikosoikeudellinen menettely tiettyä henkilöä vastaan, arvioitava kussakin yksittäistapauksessa erikseen, mihin kansallisen luokituksen mukaiseen luokkaan teot, joista toisissa jäsenvaltioissa annetuissa aiemmissa tuomioissa on kyse, kuuluvat? Missä tapauksissa tällaista arviointia edellytetään?

II. Onko neuvoston puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että siinä sallitaan sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään, että tuomioistuimen ei tarvitse ottaa huomioon toisessa unionin jäsenvaltiossa annettuja aiempia tuomioita, jotka on annettu teoista, jotka eivät täytäntöönpanevan tuomioistuimen kansallisen oikeuden mukaan ole rikoksia?

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen kanta

VI. Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

59. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan on muistettava, että puitepäätöksen 2009/315/YOS [– –] 2 artiklan a alakohdan mukaan ”tuomiolla” tarkoitetaan rikostuomioistuimen lainvoimaista päätöstä luonnollisen henkilön tuomitsemisesta rikoksesta, siltä osin kuin nämä päätökset merkitään tuomiojäsenvaltion rikosrekisteriin. Puitepäätöksen 208/675/YOS [– –] 3 artiklan 1 kohdan mukaan kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että henkilöön kohdistuvassa rikosprosessissa samalle henkilölle toisissa jäsenvaltioissa eri tosiseikkojen perusteella annetut aiemmat tuomiot, joista on saatu tietoa keskinäiseen oikeusapuun tai rikosrekisteritietojen vaihtoon sovellettavien sopimusten mukaisesti, otetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti huomioon samassa määrin kuin vastaavat kansalliset tuomiot otetaan huomioon ja että niihin liitetään vastaavat oikeusvaikutukset kuin aiempiin kansallisiin tuomioihin.

60. Rikosrekisteritietojen vaihdossa käytetään puitepäätöksen 2009/315/YOS 1 artiklan c alakohdassa [– –] mainittua tuomioita koskevaan tietojenvaihtoon tarkoitettua hajautettua tietotekniikkajärjestelmää, joka perustuu yksittäisten jäsenvaltioiden rikosrekisteritietokantoihin – eli eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää (ECRIS).

61. ECRIS-järjestelmän tarkoituksena on siten koota yhteen eri henkilöistä rikosrekistereihin tallennettuja tietoja ja varmistaa, että eri jäsenvaltioissa rekisteröityihin tuomioihin liitetään samat oikeusvaikutukset. Tästä syystä yhdessä jäsenvaltiossa rikosrekisteriin merkittyjä tekoja olisi kohdeltava yhtä ankarasti kaikissa jäsenvaltioissa (jollei edellä esitetystä muuta johdu – ks. 68 kohta).

62. Unionin jäsenvaltioiden laeissa säädetyt rangaistavien tekojen luokat ovat tietenkin erilaisia. Sen määrittäminen, minkä luokkien teot on kansallisen luokituksen mukaan merkittävä rikosrekisteriin, kuuluu kansalliseen oikeuteen. Se kuitenkin on selvää, että ankarasti rangaistavat teot merkitään rikosrekisteriin, ja kansallisissa lainsäädännöissä on eroja lähinnä siinä, merkitäänkö lievemmin rangaistavat teot rikosrekisteriin vai ei. Joka tapauksessa on katsottava, että jos kansallinen lainsäätäjät on säätänyt johonkin tiettyyn luokkaan kuuluvien tekojen merkitsemisestä rikosrekisteriin, se on katsonut, että näillä teoilla aiheutetaan kyseisessä jäsenvaltiossa riittävän suuri yleinen vaara, ja muiden jäsenvaltioiden on hyväksyttävä tämä näkemys.

63. Puitepäättöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohdassa säädetty velvollisuus tarkoittaa tosiasiallisesti velvollisuutta tunnustaa ulkomaiset tuomiot, jotka toinen jäsenvaltio on päättänyt merkitä rikosrekisteriinsä. Tämä velvollisuus tarkoittaa, että ne on otettava huomioon samalla tavoin kuin kansallisessa lainsäädännössä säädetään kansalliseen rikosrekisteriin merkittyjen kansallisten tuomioiden vaikutusten huomioon ottamisesta.

64. Vaikka siis ulkomainen lainsäätäjät olisi jättänyt tietyn luokan teot rikosrekisterin ulkopuolelle, kansallisen tuomioistuimen ei ole katsottava, että nämä teot kuuluisivat kansallisen lainsäätäjän rikosrekisterin ulkopuolelle jättämiin tekoihin.

65. Kyseisen säännöksen tämän tulkinnan mukaan olisi esimerkiksi katsottava, että (edellä mainitut) saksalaisen tuomioistuimen ja belgialaisen tuomioistuimen antamat tuomiot eivät ole Bulgarian oikeudessa tarkoitettuja hallinnollisia rikkomuksia (koska niitä ei Bulgariassa merkitä rikosrekisteriin – ks. edellä 43 kohta).

66. Silloin, kun kansallisessa oikeudessa tunnetaan useita eri rikosrekisteriin merkittävien rikosten luokkia, kansallisen tuomioistuimen on ainoastaan tarkistettava, mihin kansallisen luokituksen mukaisiin rikosluokkiin ulkomaiset tuomiot kuuluvat (jos niillä on erilaiset oikeudelliset seuraukset ja jos tällä on merkitystä asian ratkaisun kannalta). Tämä tarkistus tehdään ECRIS-järjestelmään tallennettujen tietojen perusteella. Vain, jos nämä tiedot ovat riittämättömiä, voidaan käyttää muita unionissa käytössä olevia oikeudellisen avunannon välineitä.

67. Käsiteltävässä asiassa on katsottava, etteivät nämä lisätiedot ole tarpeen (ks. 43 kohta).

VIII. Toinen ennakkoratkaisukysymys

68. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan on otettava huomioon puitepäätöksen 2008/675/YOS [– –] johdanto-osan 11 perustelukappale, jossa viitataan toissijaisuusperiaatteen, sellaisena kuin se on vahvistettu SEUT 2 artiklassa ja SEU 5 artiklassa, noudattamiseen. Puitepäätöksen johdanto-osan 6 perustelukappaleen mukaan puitepäätöksessä ei velvoiteta ottamaan huomioon tällaisia aiempia tuomioita esimerkiksi tapauksissa, joissa kansallinen tuomio ei olisi ollut mahdollinen teosta, josta aiempi tuomio on annettu.

69. Kansallinen lainsäätävä muutti (DV nro 33, 2011, voimassa 27.5.2011 alkaen) rikoslain 8 §:n 2 momenttia puitepäätöksen mukaisesti säätämällä, että toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu lainvoimainen tuomio, joka on annettu teosta, joka on Bulgarian rikoslain mukaan rikos, on otettava huomioon jokaisessa Bulgarian tasavallassa samaa henkilöä vastaan käytävässä rikosprosessissa.

70. Näin ollen on katsottava, ettei rikoslain 8 artiklan 2 kohdan ja neuvoston puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohdan välillä ole ristiriitaa.

71. Tämä ratkaisu täydentää ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen yhteydessä esitettyjä perusteluja. Teon merkitseminen rikosrekisteriin toisessa jäsenvaltiossa ja sen rangaistavuus sekä tässä toisessa jäsenvaltiossa että täytäntöönpanevan tuomioistuimen jäsenvaltiossa (kaksoisrangaistavuus) antavat lisätakeet siitä, ettei syytetyn tilannetta vaikeuteta tuomitsemalla hänet rangaistukseen, joka on ankarampi kuin se, jonka hän olisi saanut, jos kansallinen tuomioistuin olisi tuominnut hänet samasta teosta.

72. Tällä ratkaisulla vältetään myös toinen ongelma, joka liittyy eri jäsenvaltioissa annetut tuomiot sisältävän yhteisen rangaistuksen määrittämiseen.

73. Unionin tuomioistuin toteaa 21.9.2017 annetun tuomion Beshkov (C-171/16, EU:C:2017:710) tuomiolauseلمان 1 ja 2 kohdassa seuraavaa:

”1) Euroopan unionin jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioon ottamisesta uudessa rikosprosessissa 24.7.2008 annettua neuvoston puitepäätöstä 2008/675/YOS on tulkittava siten, että sitä sovelletaan kansalliseen menettelyyn, jossa on kyse vapaudenmenetyksen käsittävän yhteisen rangaistuksen määräämisestä täytäntöönpanoa varten ottamalla huomioon kansallisen tuomioistuimen kyseiselle henkilölle määräämä rangaistus ja toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman aiemman tuomion yhteydessä tuolle samalle henkilölle eri teoista määräämä rangaistus.

2) Puitepäätöstä 2008/675 on tulkittava siten, että se estää asettamasta edellytykseksi sille, että jäsenvaltiossa otetaan huomioon toisen jäsenvaltion tuomioistuimen aiemmin antama tuomio, että tuon ensimmäisen jäsenvaltion toimivaltaiset tuomioistuimet toteuttavat rikosprosessilain (Nakazatelno-protsesualen kodeks) 463–466 §:ssä säädetyn kaltaisen kyseisen tuomion ennalta tunnustamista koskevan kansallisen menettelyn.”

74. Toisessa jäsenvaltiossa tuomittu rangaistus on siis lähtökohtaisesti pantava täytäntöön yhteisen rangaistuksen määrittämistä koskevassa menettelyssä. Tämä voi johtaa sellaisen ulkomaisen tuomion täytäntöönpanoon, jota ei ole tunnustettu rikosprosessilain 463–466 §:n mukaisesti.

75. Jos ulkomaisen tuomioistuimen antama tuomio koskee tekoa, jota ei ole kansallisessa lainsäädännössä luokiteltu rikokseksi, se johtaa käytännössä rangaistuksen täytäntöönpanoon teosta, josta täytäntöönpanovaltiossa ei voida nostaa syytetä.

76. Myös viimeksi mainittu seikka puoltaa näkemystä siitä, että rikoslain 8 §:n 2 momentti on yhdenmukainen neuvoston puitepäätöksen 2008/675/YOS 3 artiklan 1 kohdan kanssa.

Yhteenveto tosiseikoista ja olosuhteista, joiden vuoksi ennakkoratkaisupyyntö on perusteltua käsitellä nopeutetussa menettelyssä

77. Ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa syytteet on nostettu nopeutetussa menettelyssä (rikosprosessilain 25 luku). Nopeutetun menettelyn osalta prosessioikeudessa säädetään prosessitoimien suorittamiselle tavanomaista lyhyemmät määräajat:

77.1. asialle varataan käsittelyaika seitsemän päivän kuluessa siitä, kun se on kirjattu saapuneeksi (rikosprosessilain 358 §:n 1 momentti);

77.2. asia käsitellään, jos mahdollista, yhdessä ainoassa istunnossa ja tuomio annetaan välittömästi perusteluineen, ja jos asian tosiseikat ja oikeudelliset seikat ovat monimutkaisia, perustelut voidaan laatia myös tuomion antamisen jälkeen mutta kuitenkin viimeistään seitsemän päivän kuluessa sen antamisesta (rikosprosessilain 359 §).

78. Menettely on tällä hetkellä merkittävästi viivästynyt, koska asia palautettiin ennakkoratkaisua pyytävään tuomioistuimeen uudelleen käsiteltäväksi. Tämä loukkaa syytetyn oikeuksia.

79. Näin ollen Rayonen sad Tutrakan katsoo, että ennakkoratkaisupyyntö olisi käsiteltävä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklassa tarkoitetussa nopeutetussa menettelyssä.

[--]

1. [--]